

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ
ശ്രീമദ്വേദകടനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു
യാദവാഭ്യുദയേ മഹാകാവ്യേ

॥ ത്രയോദശഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

॥ ത്രയോദശഃ സർഗഃ ॥

ശ്രീമാൻ വേങ്കടനാഥായഃ കവിതാർകികകേസരി |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ॥

പ്രസാദഭാജഃ പ്രതിനിർഗതാം താം
പ്രാസാദതോ വാസവവൽപഭായാഃ |
സമഗ്രശക്തിഃ സമയോപയാതഃ
പ്രാണേശ്വരീം പ്രാപ്തുമിയേഷ ശൗരിഃ ॥ 13.1 ॥

താമദ്ഭൂതാം സിദ്ധിമിവാദ്ഭൂതാനാം
സൗഭാഗ്യവിദ്യാമിവ സദ്ഗുണാനാം |
സത്താമനന്യാമിവ സദ്ഗുണാനാം
യഥാശ്രുതം പ്രൈക്ഷത യാദവേന്ദ്രഃ ॥ 13.2 ॥

അംഗൈരവഹ്ണതാതകദംബഗോലൈഃ
അസ്പന്ദനേന വിലോചനേന |
ലീലോപശാന്ത്യാ ലിഖിതേവ സാദൃശ്യേ
ദാമോദരേ ദൃഷ്ടിപഥം പ്രയാതേ ॥ 13.3 ॥

പദ്മാകരാണാം പരിഷന്നിവേശേ
പർയാപ്തചന്ദ്രായുതകാന്തിസാരേ |
അനന്യലഭ്യം ലഭതേ സു തൃപ്തിം
തസ്യാ മുഖേ ദൃഷ്ടിരതീവ ശൗരേഃ ॥ 13.4 ॥

വാചസ്പതിത്വം ച വനസ്പതിനാം
ദിവ്യേതരേഷാം ച ദിവസ്പതിത്വം |

ദാതും ക്ഷമായാ ദധിതേ തദാനീം

ആഹ്താപകോ നൂനമഭ്യുദനംഗഃ || 13.5 ||

തസ്മിൻ ദ്വിതീയാമിവ വൈജയന്തീം

സാ ച പ്രിയേ സാചിവിശേഷരത്നാം |

കടാക്ഷമാലാം നിബബന്ധ കൃഷ്ണേ

കാമാധികേ കൗതുകമേദുരാക്ഷീ || 13.6 ||

അലക്ഷ്യഭേദത്രിവിധാംബുജാദൈഃ

ആലക്ഷ്യശൃംഗാരഗുണാനുബന്ധൈഃ |

സ്വയംവരസ്രഗ്ഭിരഭാവി തസ്യാഃ

കാലോദിതേ കംസരിപൗ കടാക്ഷൈഃ || 13.7 ||

സ വൈജയന്ത്യാദിവിഭാവശാലീ

നിർവ്യാജനിഷ്ഠനനിജാനുഭാവഃ |

ശൃംഗാരവീരാദ്ഭൂതചിത്രിതാത്മാ

രദ്യസ്തയാ നിർവിവിശേ രസോന്മയഃ || 13.8 ||

ആകേകരാണാമനഘസ്തദാനീം

ഏകക്ഷണം ലക്ഷ്യമഭൂത് ബഹുനാം |

തസ്യാഃ സ്ഥിരാനന്ദപരിപ്ലൂതാനാം

അർഥസ്പൃശാമർധവിലോകിതാനാം || 13.9 ||

തസ്യാശ്ചിരാകാക്ഷിതലാഭധന്യൈഃ

അപത്രപാമന്മരിതൈരപാംഗൈഃ |

ബഭാര ഭൂയോ ബഹുമാനപൂർവം

ബാൽയേ ധൃതാം ബർഹികലാപഭൂഷാം || 13.10 ||

സന്താനസൗഭാഗ്യഘനേന യൂനാ

സികൃതാ സുധാസാരനിഭൈരപാംഗൈഃ |

ഉദ്ഭിന്നരോമാഞ്ചതതിർബഭാസേ

കാന്തപ്രരോഹാ കമലസ്ഥലീവ || 13.11 ||

സ്വകാന്തിസാമ്യാദിവ ജാതസംഗൈഃ

ശൗരിസ്തദാ സ്വാഗതസൂക്തിഗർഭൈഃ |

പ്രിയാസഖീനാമഭജത് പ്രഹൃഷ്ടൈഃ

ഉദ്ദീക്ഷണൈരുത്പലപുഷ്പവൃഷ്ടിം || 13.12 ||

സ രുക്മിണീനേത്രചകോരചന്ദ്രഃ

സാ തത്പ്രഹർഷാംബുജപൂർവസന്ധ്യാ |

തദഭ്ദുതദ്യന്യമവേക്ഷ്യ സഖ്യഃ

പ്രാപുസ്സുലാമപ്ലരസാമനൂനാം || 13.13 ||

തഥൈവ താദാത്മ്യമിവാജ്ഘതാനാം

തസ്യാഃ സഖീനാം സമമാവിരാസൻ |

പരസ്യ വീക്ഷാം പ്രതിസംലപന്തോ

വക്ത്രാകുതിഗർഭാ ഇവ മന്ദഹാസാഃ || 13.14 ||

സ കൗസ്തുഭാഭ്യർണനിവേശയോഗ്യം

കന്യാമയം കാമപയോധിരത്നം |

പരീതമാരാത് പ്രതിഹാരപാലൈഃ

പശ്യൻ ക്ഷണം പാമ്പ ഇവാവതസ്ഥേ || 13.15 ||

തം മാൽയഭൂഷാപരികർമിതാംഗം

ധാരാതടിത്യന്തമിവാംബുവാഹം |

സമീക്ഷ്യ ബാലാ തദനന്യഭൃഷ്ടിഃ

ചർയാമവാലംബത ചാതകാനാം || 13.16 ||

തലോദരീം താലഫലസ്തനീം താം

താമ്രാധരാം ചാരുനവോത്പലാക്ഷീം |

കിം നാമ ഭാവീതി വിഭാവയന്തീം
കൃഷ്ണസ്തദാ കിഞ്ചിദിവാസ്സസാദ || 13.17 ||

ദുർദർശമധ്യാം ദ്വിരഭേദന്ദ്രയാതാം
വ്യൂഹക്രമവ്യക്തവിചിത്രഗാത്രീം |
പരൈരഭേദ്യാം പ്രതിജ്ഞുഷീം താം
കാന്താന്തികാം കാമചമും സ മേനേ || 13.18 ||

സ ചന്ദ്രികാം ചന്ദ്ര ഇവാഭിയാതഃ
ചന്ദ്രാനനാം യാദവവംശചന്ദ്രഃ |
നിർവേശനീയഃ സവിശേഷമാസീത്
നേദീയസാം നേത്രചകോരബൃന്ദൈഃ || 13.19 ||

അഹം ത്വയാ ദൂതമുഖേന ദൂരാത്
സാധ്യാ സമാഹൃത ഇഹോപയാതഃ |
മാ തേ ഭയം ഭൂദിതി മഞ്ജുഭാഷീ
താമഗ്രഹീദഗ്രകരേ മുകുന്ദഃ || 13.20 ||

പ്രിയേണ സാ തേന ഗൃഹീതഹസ്താ
തദ്യക്ത്രദിവ്യാംബുജഷ്ടപദേന |
വിലോചനേന വ്യവൃണോത് സഖീഭ്യഃ
കൃതാർഥതാം ക്ഷീബദശോൽബണേന || 13.21 ||

പ്രാച്യോവതാരാനതിശയ ഭൂല്ലാ
സാ രുക്മിണീ തേന വൃതാ ചകാശേ |
തസ്യൈവ രൂപാന്തരദൂരവൃത്തിഃ
കന്ദർപജന്മാനുഗുണേവ കാന്തിഃ || 13.22 ||

മൽലീവികാസോജ്ജ്വലമന്ദഹാസാ
രോമോദ്ഗമൈരാഹിതകോരകശ്രീഃ |

സമേയുഷീ സംദദ്യശേ തദാ സാ
വസന്തലക്ഷ്മീരിവ മാധവേന || 13.23 ||

അഘർമജസ്യേദകണാവകീർണാം
അഭീതിജം വേപമുദുദ്യഹന്തിം |
അനുഷ്ഠബാഷ്പോദയമന്മരാക്ഷീം
വിലോക്യ ദേവീം വിഭൂരഭ്യനന്ദത് || 13.24 ||

ഹരിപ്രിയാം കേസരിണീമിവൈനാം
ദുരാസദാമന്യനുപദ്വിപേന്ദ്രൈഃ |
സഖീജനഃ പ്രീതമനാ നിദധൃത
യയൗ ച ഖേദം നിജവിപ്രയോഗാത് || 13.25 ||

മിഥോ ഗുണൈസ്തന്മിമുനം നിബദ്ധം
വിയോഗവൈദേശികസംപ്രയോഗം |
അജായതാൻയോന്യനിലീനഭാവം
സഖീദ്യശാം സാദരദർശനീയം || 13.26 ||

ജഗത്രതയാർതിപ്രശമായ ജാതാം
വിഹാരസംക്ഷോഭിതവൈരിസിന്ധുഃ |
ദേവേഷു പശ്യത്ത്വിവ പൂർവമേനാം
ജഗ്രാഹ താം ജാഗ്രതി രാജലോകേ || 13.27 ||

സ പുഷ്പകം രാമ ഇവ പ്രിയാം സ്വാം
ഉത്താരിതാം ശത്രുഭയാദുദീർണാത് |
മനോജവം സത്യമനോരഥസ്താം
ആരോപയാമാസ രഥം രഥാംഗീ || 13.28 ||

സാ ചാമരൗഘൈരുപചര്യമാണാ
വാതാവധുതൈരിവ കാശജാലൈഃ |

രരാജ നാഥേന രഥോദയാദ്രൗ

ചന്ദ്രേണ പൂർണേന ശരന്നിശേവ || 13.29 ||

പരസ്തരപ്രാപ്തഗുണേന ഭാസാ

ബർഹാവൃതം വ്യാമ വിഭാവയന്തൗ |

വിരേജതുസ്കുംഭരമാശ്രയൗ തൗ

വിദ്യുത്പയോദാവിവ മന്ദരസ്ഥൗ || 13.30 ||

പ്രഭേവ ദേവേന തമോപഹേന

പ്രത്യുദീശം തേന സഹ പ്രയാന്തീ |

നിത്യാനപായിത്വമജ്ഞാനതീനാം

സത്യാപയാമാസ നിജം പ്രജാനാം || 13.31 ||

താമുദ്യഹംസ്താമരസായതാക്ഷോ

രത്നൗഘദീപ്തേന രഥേന ദേവീം |

ആത്മാനമേവാർയമമണ്ഡലസ്ഥം

വിദ്യാസഖം വൃഞ്ജയതി സു വീരഃ || 13.32 ||

അതീതദർശാമിവ ചന്ദ്രലേഖാം

ശാന്തോപരോധാമിവ ശാരദീം ദ്യാം |

അമംസു നിർവിഘ്നഹലാമിവേച്ഛാം

ശോകത്യജം ശൂരകുലേശ്വരസ്താം || 13.33 ||

സമേത്യ സിംഹീമിവ താമനന്യാം

യാനോദ്യതം യാദവപഞ്ചവക്ത്രം |

ആഘൃഷ്യ ഗോമായുരിവാമിഷാർഥീ

ചൈദ്യഃ ക്രൂധാ ദീപ്തമുഖോന്മധാവത് || 13.34 ||

രുക്മി ച തൂർണം പ്രതിപന്നരോഷഃ

പുരോ ഭവൻ ഭൂമിഭൃതാം സഖീനാം |

പരാഭവസ്യ പ്രതികാരമിച്ഛൻ

ജഗ്രാഹ പാർഷ്ണിം ജഗദേകനേതുഃ || 13.35 ||

ജിഹ്വാംസിതേ ഭ്രാതരി ജാതവേദൈഃ

കാന്താഭിലാപൈഃ കതകൈരിവാംഭഃ |

മനഃ പ്രപേദേ സഹജാം പ്രസത്തിം

സത്ത്യാധികം സാത്യതവംശഗോപ്തഃ || 13.36 ||

സ വീക്ഷമാണഃ സവിലാസനേത്രം

വൽഗുസ്മിതം വാമദ്യശോ മുഖാബ്ജം |

തദുക്തിഭിഃ സ്വാദുതമാഭിരാസീത്

ആപ്യായിതോ നൂനമനാവിലാഭിഃ || 13.37 ||

അനുദ്രുതാം വൈരിചമും സ വീരോ

ബലേന രുദ്ധ്വാ നിജബാഹുനൈവ |

വിനിർഭിശൻ മാർഗഭവാൻ വിശേഷാൻ

വിശ്വാസയാമാസ വിദർഭകന്ധാം || 13.38 ||

പ്രിയാസഹായഃ പദവീം സ ഗച്ഛൻ

ദ്രാഘീയസീം ദാരുകസാരമിസ്താം |

ഉദഗ്രവേഗാനുദധേരനുപേ

വീതീൻ ക്ഷണം വിശ്രമയാംബഭൂവ || 13.39 ||

ഭയാർണ്ണവാദുദ്ധ്യതയാ സ്വയാസൗ

ശ്രിയേവ സാക്ഷാദനുഭൂയമാനഃ |

പയോധിരൂപാം പരിഹ്വാം വിലംഘ്യ

ദ്യുസംമിതാം ദ്വാഭവതീമയാസീത് || 13.40 ||

പരിഷ്കൃതാം കാഞ്ചനതോരണൈസ്താം

വൽഗുധ്വജാം വന്ദനദാമചിത്രാം |

രാമാസഹായഃ പ്രസമീക്ഷ്യ രേമേ
രമ്യപ്രസുനാഞ്ചിതരാജവീധീം || 13.41 ||

മഹീയസാം മംഗലദുന്ദുഭീനാം
നാദൈരവജ്ഞാതപയോധിശബ്ദാ |
ശ്രുതോത്സവാനാം വിദധേ പുരീ സാ
സ്വർഗൗകസാം ശ്രോത്രസുധാമപൂർവാം || 13.42 ||

പ്രത്യേയുഷാം കംസരിപൂർയദുനാം
ദേവദ്രുമാണാമിവ ജംഗമാനാം |
അനർഘരത്താദരണപ്രധാനാൻ
ആദത്ത ദിവ്യാനുപദാവിശേഷാൻ || 13.43 ||

തസ്മിൻ മഹാനീലമണിപ്രകാശേ
താം രുക്മിണീമാഹിതരുക്മകാന്തിം |
പുരാംഗനാഃ പ്രേക്ഷിതുമീഹമാനാഃ
സ്വർഗാധികാനാരുരുഹുഃ സ്വസൗധാൻ || 13.44 ||

കലക്വണന്നുപുരചാരുവാദ്യം
കർണാവതംസോദിതഭൃംഗഗീതം |
കന്യാശ്ചിദൻവാഗതനാട്യവേദം
ലീലാഗതം ലാസ്യമഭൂദപൂർവം || 13.45 ||

പരിചുതം കിഞ്ചിദിവാന്തരീയം
കാചിത്സമാലംബ്യ സഹൈവ കാന്ത്യാ |
ക്ഷിപ്തേവ തീവ്രേണ കുതൂഹലേന
ക്ഷണേന വാതായനമാസസാദ || 13.46 ||

ആമുച്യ താടകമനംഗചക്രം
സവ്യേത്രരേ സത്യരമാവ്രജന്തി |

അന്യേന കാചിദ്ഭൃശമാബഭാസേ
കർണേന കൈവൽയവിഭുഷണേന || 13.47 ||

ഉദഞ്ചിതാ ബാഹുലതേതരസ്യ
മൗലീസ്രജാ ഹസ്തഗൃഹീതയാജ്ഞീ
ജഗജ്ജിഗീഷോർമദനസ്യ ജൈത്രീ
പതാകയേവാദ്ഭൃതകേതുയഷ്ടിഃ || 13.48 ||

പ്രകോഷ്ടഭാജഃ പ്രിയശാരികായാഃ
പയഃ സ്വയം സാദരമർപയന്തി |
ഗവാക്ഷമാഗമ്യ ഗജേന്ദ്രയാതാ
കാചിത് പ്രസന്നാർ കൃതാവശേഷം || 13.49 ||

പ്രചാരവേഗാത് ത്രുടീതേന ചക്രേ
ഹാരേണ മുകുതാഫലവർഷിണാജ്ഞയാ |
അദൂരതഃ സന്നിഹിതസ്യ ശൗരേഃ
ആചാരലാജാഞ്ജലിപൂർവരംഗം || 13.50 ||

സ്തനാംശുകം സ്രസ്തമബുധ്യമാനാ
സഖീജനേ സസ്മിതമീക്ഷമാണേ |
പരാമൃശന്തീ വിതതാന കാചിത്
പ്രതിക്രിയാം പാണിനഖാംശുജാലൈഃ || 13.51 ||

സഖീധൃതൈശ്ചാമരതാലവൃന്തൈഃ
ആശ്യാനതാം പ്രാപിതമംഗരാഗം |
വിലോകിതേ ശാർംഗിണി വിഹൃലാജ്ഞയാ
ശ്വാസാനിലൈഃ ശോഷമിവാനിനീഷത് || 13.52 ||

പ്രസാധയന്തിമവധീര്യ ധാത്രിം
അംഗൈരസംഭാവിതഭുഷണാജ്ഞയാ |

സമീക്ഷ്യ കൃഷ്ണം സഹസോപജാതൈഃ
പരിഷ്കിയാമാദ്രിയതേവ ഭാവൈഃ || 13.53 ||

ഭൂവാ സ്തൂരന്ത്യാ മദനസ്യ മൗർവീം
ജ്യാഘാതരേഖാമഭിദർശയന്തി |
അന്യാനുഷങ്കത്യേപി ഹരൗ വിയാതാം
പ്രായുക്ത ദൂതീമിവ ദൃഷ്ടിമന്യാ || 13.54 ||

തദീക്ഷണേ ഭർതുരിവ സൂരന്ത്യാ
കന്യാദശാം കാമവശാദ്ഭജന്ത്യാ |
സ്വയംവരാർഹേ സ്വയമേവ തസ്മിൻ
കയാചിദാധായി കടാക്ഷമാലാ || 13.55 ||

സമേയുഷീമപ്രതിമേന യൂനാ
താം രുക്മിണീം വീക്ഷ്യ വിലീനഭാവാ |
ഭാഗ്യം കിമസ്യ ഇതി ഭാവയന്തി
തദാത്മതാം നൂനമലിപ്താന്യാ || 13.56 ||

കക്ഷ്യാനിബന്ധച്യവനേ സലീലം
സ്തനാഹിതസ്വസ്തികബാഹുബന്ധാ |
ജഗത്പതൗ പശ്യതി ജാതഭീഷാ
പ്രായസ്തദാലിംഗനമഭ്യനൈഷിത് || 13.57 ||

രഥേന തം രാജപഥേ പ്രയാന്തം
നിർവ്യാജസംഗേന നിശാമയന്തി |
ത്യക്താ നിമേഷൈരപരാ്വ്വൻവകാർഷിത്
ചിത്രാംഗനാനാം സുരയോഷിതാം ച || 13.58 ||

സമീക്ഷിതസ്യാപി സഹത്യസംഗാത്
ദുഷ്പാപലോഭാദപി ദൂയമാനാ |

ഗലദ്ഭിരന്യാ വലയപ്രസൂനൈഃ
അഭ്യർചനാമാതനുതേവ ശൗരേഃ || 13.59 ||

സമാനകാന്ത്യാ പ്രിയയാ സമേതേ
ദൃഷ്ടേ ജഗദ്ധാതരി ജാതരാഗാ |
പ്രണാമയോഗ്യേയമിതീവ മത്യാ
പ്രാപ്തം പദം മേഖലയാ പരസ്യാഃ || 13.60 ||

താസാം തദേകോത്സുകദർശനാനാം
സമാധിഭാജാമിവ ശേമുഷിണാം |
അലം പ്രഭുഃ സോഽപി ന മാതുമാസീത്
അപാരഹർഷാദനഘാമവസ്ഥാം || 13.61 ||

അവാരുണീസംഭവസൗരദൈന്യൈഃ
അനന്യസാധ്യാധര ബിംബരാഗൈഃ |
നിരഞ്ജനോപസ്ഥിതനേത്രശോഭൈഃ
സ പിപ്രിയേ പൗരവധൂമുഖാബ്ജൈഃ || 13.62 ||

സ പൗരകന്യാകരവിപ്രകീർണാൻ
പ്രായഃ പ്രതീച്ഛന്നുപചാരലാജാൻ |
അചീചരത് സ്യന്ദനമബ്ജനേത്രഃ
സവ്യാപസവ്യേന ഗതേന വീധീം || 13.63 ||

കഹ്ലാരപദ്മോത്പലകാന്തിചോരൈഃ
കടാക്ഷണൈഃ പൗരവധൂജനാനാം |
മുഗ്ധേന്ദുഹാസോ മുമുദേ മുകുന്ദഃ
പശ്യൻ പ്രിയാം പ്രാപിതപുഷ്പവൃഷ്ടിം || 13.64 ||

കൃഷ്ണസ്യ താം സ്തന്ധമുപപ്ലയന്തിം
സുരദ്രുമന്യേവ സുവർണവൽലീം |

അവേക്ഷ്യ നൂനം ചതുരഃ പുമർമാൻ
അനന്യലഭ്യാനലഭന്ത പൗരാഃ || 13.65 ||

വക്ത്രൈഃ സുധാസോദരകാന്തിപൂരൈഃ
കസ്തൂരികാപത്രകലങ്കഭൃശൈഃ |
അലക്ഷ്യഭേഹാ വിദധൂർമൃഗാക്ഷ്യഃ
പ്രത്യുപ്ലപൂർണേന്ദുശതാൻ ഗവാക്ഷാൻ || 13.66 ||

ശുചിസ്മിതാഃ സൗധതലാന്തരസ്ഥാഃ
പദ്മേക്ഷണം പ്രേക്ഷ്യ പരിസ്തൂരന്ത്യഃ |
ശരത്പയോഭോദരസംശ്രിതാനാം
ക്ഷണദ്യുതിനാം ദ്യുതിമൻവവിന്ദൻ || 13.67 ||

അപാംഗജാലൈരസിതോത്പലാഭൈഃ
കൃഷ്ണാത്മകം ഭാവമിവോദ്യമന്ത്യഃ |
വിതേനീരേ രാജപഥേ മൃഗാക്ഷ്യഃ
തദാദ്യുതാം ബർഹവിതാനശോഭാം || 13.68 ||

ഹരേരഭിഖ്യാമനുപാധിരമൃഗം
വിലോചനൈർവീതനിമേഷവിഷ്ണൈഃ |
ആസ്യാദയന്ത്യഃ സുദൃശസ്തദാനീം
അയത്തനിഷ്ഠിതസുധാ ഇവാഹ്സൻ || 13.69 ||

അംഭോരുഹാണാമവലേപസീമാം
കർണോത്പലാനാമപി കാന്തികക്ഷ്യാം |
വിലംഘയന്തഃ സുദൃശാം കടാക്ഷാ
വിലിൽയിരേ കൃഷ്ണമവാപ്യ ലക്ഷ്യം || 13.70 ||

തമാത്മവന്തം പരവിദ്യയേവ
പരാക്രമം തത്പരയേവ ലക്ഷ്യം |

തമേവ ദേവം ദയയേവ ജുഷ്ടം

സമേനീരേ തത്ത്വവിദഃ സഭാർയം || 13.71 ||

താം പ്രാപ്യ ചിത്രാമിവ താരകേശഃ

സ്തവൈഃ സ്തൂതോ വന്ദിഗണൈരഭൗമൈഃ |

വിവേശ ധാമ സ്വമുദീർണ്ണധാമാ

വൈവാഹികീം സമ്പദമാപ്തമിച്ഛൻ || 13.72 ||

വിഹാരയോഗേന വിഭജ്യ യുക്തം

മിഥോന്മുരൂപം മിമുനം തദാഭ്യം |

ഉപാചരൻ വ്യോമചരാ യഥാർഹം

സംപ്രീണനൈരുത്സവസംവിധാനൈഃ || 13.73 ||

സദ്വ്യാഭിഗമ്യേരഭിഗമ്യമാനം

വിശ്രാണനേ വൈശ്രവണാത് പ്രഭൃതം |

തം ശംഖപദ്മപ്രമുഖാ മഹാന്തഃ

സിഷേവിരേ ശേവധയഃ സമേതാഃ || 13.74 ||

അകൃത്സ്നസംവേദിനി ജീവലാകേ

സംഗ്രാഹയൻ ധർമ്മമാത്മവൃത്താ |

പ്രത്യർചയാമാസ മൂനീനുപേതാൻ

പ്രഭുഃ സ്വയം പ്രേഷ്യ ഇവോപചാരൈഃ || 13.75 ||

അപത്രപാവിപ്ലുതചേതസോ യേ

ത്യക്ത്വാ വിപക്ഷം തരസോപസേദുഃ |

യഥാക്രമം സാത്യകിരുത്സവാഭൗ

സംഭാവയാമാസ സഭാസദസ്താൻ || 13.76 ||

ശുഭംയവഃ സ്വാമിമഹോത്സവേന

സ്വാരാജ്യമക്ഷയമിവാപ്തവന്തഃ |

ദത്തോപചാരാ വസുദേവദാദൈരഃ

പുൺയാശയാഃ പൗരജനാ ജഹർഷുഃ || 13.77 ||

സഹോദരൻയസ്തദരസ്തദാത്മാ

രുക്മാണി രത്നാനി ച രൗഹിണേയഃ |

അദത്ത സന്തോഷവശാദഭീക്ഷണം

വാഛരാധികം വന്ദിവനീപകാനാം || 13.78 ||

അനന്യഭക്തൈരനുഭാവ്യഭൂക്താ

ദത്തക്ഷണോ ദാനപതിസ്ത്രിധാക്താ |

സമാഹിതൈഃ സംമതമുദ്ധവാദ്യൈഃ

പുരോധസാം പുജനമാചചാര || 13.79 ||

ആഹന്യമാനാ ധൃതഹേമകോദൈരഃ

ഗന്ധർവമുഖ്യൈരിവ ഗാഢവിദ്യൈഃ |

ജാതാനുനാദാ ജഗതാം ത്രയാണാം

ദോഷച്ഛിദോ ദുന്ദുഭയഃ പ്രണേദുഃ || 13.80 ||

വിഭാവിതം ശിക്ഷിതനാട്യവേദൈഃ

ഉദ്യാഹസംഗീതമുദാരകൃപ്തം |

പ്രസാദനം ദൃഷ്ടിമനശ്ശൂതീനാം

അഭിവൃമാസ്തന്ദിതഭിവൃമാസീത് || 13.81 ||

ലാവണ്യപൂരം ലലിതാംഗയഷ്ടൈഃ

കാർത്ത്യന്യേന നിർവേഷുമപാരയന്ത്യഃ |

അംഗാനി വധ്യാഃ കുലവൃദ്ധനാർയഃ

പ്രസാധനൈരന്തരയാംബഭൂവുഃ || 13.82 ||

പ്രയുജ്യമാനാനി തയോർയഥാർഹം

മംഗൽയമാൽയാദരണാക്ഷതാനി |

പ്രായേണ ലോകാഭ്യുദയം പ്രഭാതും
തത്സംഗമാത്താദൃശതാമകാക്ഷൻ || 13.83 ||

അരാതിപക്ഷാർണവമന്ദരാഭേ
ഹസ്തേ ഹരേര്യത്തദബന്ധി സൂത്രം |
തദാദഭേ സ്ഥാനവശാദഭിഖ്യാം
സംവീതനാഗേന്ദ്രനിദർശനീയാം || 13.84 ||

സമേധിതസ്തസ്യ വിവാഹവഹ്നിഃ
പുരോധസാ പുണ്യകൃദഗ്രിമേണ |
പ്രദക്ഷിണാവൃത്തശിഖാകലാപഃ
പ്രായേണ നീരാജനമാതതാന || 13.85 ||

ആശാസ്യ ലാജാഞ്ജലിഹോമദാജാ
ക്ഷേമാശിഷാ കിഞ്ചിദശേഷഹൃദ്യം |
അന്യോന്യമാകേകരസസ്തിതാക്ഷാ -
വപശ്യതാമാദിമദമ്പതീ തൗ || 13.86 ||

വൈലക്ഷ്യധോലാമീവ സംശ്രിതാനാം
വിലോചനാനാം വവൃധേ വിഹാരൈഃ |
തയോരനന്യാദൃശവൈഭവാനാം
അന്യോന്യരാജീവമധുവ്രതാനാം || 13.87 ||

പരസ്തരം പാണിസരോജയോഗാത്
ബഭൂവതുസ്തൗ പുലകാഞ്ചിതാംഗൗ |
അസിദ്യതാം ച ജ്വലനസ്തൗ മനൈഃ
അസൂത ധൂമൈരധിവാസമാത്രം || 13.88 ||

സമന്ത്രകം സാക്ഷിണി ഹവ്യവാഹേ
സഖ്യോചിതാം സപ്തപദീം ഭജന്തൗ |

സ്വശാസനേന സ്വയമൻവയാതാം

ആചാരമാഗന്തുകദമ്പതിനാം || 13.89 ||

അൻവേതു വിഷ്ണുഃ സ്വയമിത്യുദീര്യ

പ്രിയാം പരാധീന ഇവാനുഗച്ഛൻ |

ജായാപതിനാം ജഗദുദ്ഭവാനാം

ഭവ്യാം ഭശാം ഭാവയതി സു നാമഃ || 13.90 ||

ആത്മാനമേവ സ്വയമഗ്നിരൂപം

പരിക്രമൈഃ പര്യചരത്സ ദേവഃ |

വിശ്വസ്യ ബാഹ്യാന്തരനിത്യവൃത്തത്യാ

ന കർമ കർതാ ച യ ഏവ യേഷാം || 13.91 ||

പ്രദക്ഷിണേന ക്രമണേന താഭ്യാം

ഭത്താർചനോ ദിവ്യവധൂവരാഭ്യാം |

നൂനം തമാസ്സീനർച വിഘൂർണനേന

സ്യാന്തഃ സ്ഥിതൗ വഹ്നിരപി സ്വയം തൗ || 13.92 ||

തസ്യാഃ സലീലം ചരണാരവിന്ദം

കാമീ ഗൃഹീത്യാ കരപങ്കജാഭ്യാം |

ആസ്ഥാപയഭ്യാം ദൃഷ്ടദം മുകുന്ദഃ

സാദ്ഭൂത് സ്വയം മൗലിമണിഃ ശ്രുതീനാം || 13.93 ||

യദത്ര കർമൺയയമാകൃതം തത്

സ്വിഷ്ടം ക്രിയാദഗ്നിരിതി ബ്രുവാണഃ |

സ്വതേജസാ ഭാവിതവിശ്വതേജാഃ

സ്വാഹാസഖം ദേവമുപാസ്ത ദേവഃ || 13.94 ||

രാമസ്യ സീതേവ രമേവ വിഷ്ണോഃ

അമുഷ്യ ഭൂയാസ്സമിഹൈകപത്നീ |

ഇത്യുചിഷോ യാദവവൃദ്ധാദാരാൻ
പ്രീതാശയാ പ്രേക്ഷത സാ സനാമാ || 13.95 ||

വരേണ വന്ദ്യേന സുരാസുരാണാം
മംഗൽയസീമാന്തഭുവാ ച വധ്യാ |
സമീക്ഷിതാ ബ്രഹ്മസുതസ്യ പത്നീ
സർവൈരഭുത് സാദരദർശനീയാ || 13.96 ||

തദേകഭാവാ തമനന്യഭാവം
നാമപ്രിയാ നാമമനുവ്രജന്തി |
അഭീഷ്ടസിദ്ധേരധിദേവതേയം
യദ്യാ സവിത്രീതി യഥാർഥമുചേ || 13.97 ||

കൃതാശിഷം കൃഷ്ണഗൃഹേശ്വരീം താം
പുരോധസാ പുൺയമനോരഥേന |
സകൗതുകാം കൗതുകിനഃ സുരന്തൈഃ
അഭ്യർചയാമാസുരമാത്യവൃദ്ധാഃ || 13.98 ||

മനുഷ്യതാം മാനയതോ വിഹാരൈഃ
സ്വാമേവ ദേവീമുപയച്ഛതസ്തേ |
സമേധതാം മംഗലമിത്യുശന്തഃ
സത്യാശിഷസ്തം മൂനയഃ ശശംസുഃ || 13.99 ||

പ്രദായ താഭ്യാമുപദാഃ സമീചീഃ
പ്രത്യാഗതാഃ സ്വാനി ഗൃഹാണി പൗരാഃ |
ആശാപതീനാം വിഭവാദനൂനാം
തത്രൈവ തേ സമ്പദമൻവഭുവൻ || 13.100 ||

സ്ത്രീപുംസനാഗ്ലാ ബഹുധാ വിഭക്തം
വിശ്വം യയോരേവ വിഭൂതിമാഹുഃ |

നയോ ജഹൗ ദ്വാദവതീം ന താഭ്യാം

അംഗീകൃതാമാദിമദവതീഭ്യാം || 13.101 ||

വധുസഖേ തത്ര ജഗന്നിവാസേ

വസത്യമർയാദഗുണാനുഭാവേ |

തസ്മിന്നിവാപ്സീദനപായഭാവാ

തസ്യാം നഗർയാമപി രുക്മിണീ ശ്രീഃ || 13.102 ||

തസ്യാഃ കടാക്ഷൈർവിഹിതാഭിഷേകഃ

തദ്ബാഹുനാ കൽപിതകംഠമാൽയഃ |

അവാപ ശോഭാമധികാം മുകുന്ദഃ

സൗഭാഗ്യസിംഹാസനസാർവഭൗമീം || 13.103 ||

കദംബഗോലശ്രീയമാക്ഷിപന്തം

കന്ദർപരുപോദയപൂർവരൂപം |

പ്രിയാപരിഷ്ചംഗരസേന ധന്യം

പ്രീതാശയോ ബഹുമതാത്മദേഹം || 13.104 ||

താം പ്രാപ്യ കൃഷ്ണഃ പ്രഭുതാമിവ സ്ത്യാം

മനഃപ്രസൂതേരിവ മന്ത്രസിദ്ധിം |

ആസീദഭീതൈഃ സഹസാഭിഗമ്യോ

മിത്രൈരമിത്രൈരപി സാപരാധൈഃ || 13.105 ||

ശ്രീവത്സസംസ്ഥാനജുഷാ പ്രകൃത്യാ

സ്ഥാനേന ചിഹ്നേന ച ലക്ഷണീയൗ |

ദൃഷ്ടാവഭീഷ്ടം ഭജതാം ദദാതേ

ജഗത്പതീ താവിഹ ദവതീ ദ്യൗ || 13.106 ||

ന തേ മനുഷ്യാ ന ച ദേവതാസ്തേ

പ്രായേണ താവേവ തഥാദവന്തൗ |

യൈരേവമന്യോന്യവിഭൂഷിതം തത്

ദ്വന്ദ്വാതിഗം ദ്വന്ദ്വമവൈക്ഷി ധന്യൈഃ || 13.107 ||

അഥ സമുദിതഹർഷൈരാഭ്യുതോ മന്ത്രിവൃന്ദൈഃ

സുരപതിദധിതാഭിഃ സ്തൂയമാനാപദാനഃ |

രുചിമിവ നിരപായാം രുക്മിണീം പ്രാപ്യ ഹൃഷ്യൻ

യദുപതിരധിചക്രേ യായജുക്താധികാരം || 13.108 ||

സുഭഗമുപലബ്ധിംബേ ശാതകുംഭേപി രത്നം

കനതി വിപിനഭാഗേ കാലകംഠേപി ഗംഗാ |

വശികന്യപഗൃഹേ സാ വാസുദേവേപ്യഭിവൃത്

ന ഹി ഭവതി വിശേഷഃ ക്വാപി നിത്യോന്നതാനാം || 13.109 ||

|| ഇതി ശ്രീകവിതാർകികസിംഹസ്യ സർവതന്ത്രസ്വതന്ത്രസ്യ

ശ്രീമദ്വേദേനാഥസ്യ വേദാന്താചാര്യസ്യ കൃതിഷു

യാദവാഭ്യുദയേ മഹാകാവ്യേ ത്രയോദശഃ സർഗഃ ||

കവിതാർകികസിംഹായ കൽയാണഗുണശാലിനേ |

ശ്രീമതേ വേങ്കടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||